

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
KRAŠTO APSAUGOS MINISTERIJOS
IR
PORTUGALIJOS RESPUBLIKOS
KRAŠTO APSAUGOS MINISTERIJOS
TARPUSAVIO SUPRATIMO MEMORANDUMAS
DĖL BENDRADARBIAVIMO GYNYBOS SRITYJE**

L.L. V

Lietuvos Respublikos krašto apsaugos ministerija ir Portugalijos Respublikos krašto apsaugos ministerija, toliau vadinamos "Dalyvėmis",

- laikydamos Šiaurės Atlanto Sutarties Organizaciją saugumo ir stabilumo pagrindu,
- aktyviai remdamos Partnerystės taikos labui programą,
- patvirtindamos savo įsipareigojimus Jungtinių Tautų Įstatų tikslams ir principams,
- atsižvelgdamos, kad Paryžiaus Chartijos Naujajai Europai tikslai ir principai suteikia naują dimensiją Europos valstybių santykiams,
- išreikšdamos abipusį suinteresuotumą bendradarbiauti, siekiant Lietuvos Respublikos integracijos į transatlantines saugumo institucijas,

susitarė:

1 STRAIPSNIS

Tikslas

Šio Tarpusavio supratimo memorandumo tikslas yra nustatyti sąlygas Dalyvėms bendradarbiauti gynybos srityje, pagal nacionaliniuose įstatymuose nustatytas kompetencijos ribas.

2 STRAIPSNIS

Bendradarbiavimo sritys

1. Dalyvės bendradarbiaus šiose srityse:
  - a) gynybos ir saugumo politika;
  - b) teisės aktai gynybos ir karinėje srityje;
  - c) ginklų kontrolė ir nusiginklavimas;
  - d) planavimas ir biudžeto sudarymas;
  - e) karinė istorija, leidiniai ir muziejai;
  - f) taikos palaikymo, paieškos ir gelbėjimo bei humanitarinės operacijos;
  - g) ginkluotųjų pajėgų organizavimas, personalo, administravimo ir logistikos srityse;
  - h) aplinkosaugos klausimai ir oro užterštumo kontrolė kariniuose objektuose.
2. Aukščiau nurodytos veiklos sritys gali būti išplėtos arba apribotos rašytiniu Dalyvių susitarimu.

3. Siekiant įgyvendinti bendradarbiavimą šiame straipsnyje nustatytoje srityse, Dalyvės gali sudaryti atskirus susitarimus ar protokolus.

3 STRAIPSNIS

Bendradarbiavimo būdai

Dalyvių bendradarbiavimas vyks tokiais būdais:

- a) bendra veikla Partnerystė taikos labui programoje;
- b) Dalyvių atsakingų pareigūnų vadovaujamų delegacijų oficialūs ir darbo susitikimai;
- c) Dalyvių gynybos ekspertų keitimasis patirtimi;
- d) keitimasis karinių pratybų stebėtojais;
- e) techninės, technologijų ir pramoninės informacijos mainai vadovaujantis Dalyvių vidaus įstatymais ir kiekvienos Dalyvės mokslinių, techninių bei pramoninių pajėgumų panaudojimas gynybai;
- f) karinių institucijų atstovų susitikimai;
- g) keitimasis lektoriais ir dalyvavimas Dalyvių organizuojamuose kursuose, seminaruose bei simpoziumuose.

4 STRAIPSNIS

Jungtinis komitetas

1. Siekiant įgyvendinti šio Tarpusavio supratimo memorandumo nuostatas, Dalyvės gali įsteigti dvišalio bendradarbiavimo Jungtinį komitetą, toliau vadinamą Komitetu.
2. Komitetas susitiktų, kaip taisyklė, kartą per metus, pasirinktinai Portugalijos Respublikoje arba Lietuvos Respublikoje, ir susitikimams vadovautų abiejų delegacijų vadovai.
3. Komisijos susitikimų programa būtų iš anksto nustatyta dvišaliu susitarimu, ne vėliau kaip prieš vieną mėnesį iki susitikimo.
4. Pagal šio Tarpusavio supratimo memorandumo nuostatas, Dalyvės įsipareigoja sudaryti metinę bendradarbiavimo programą, per Komiteto nustatytą laikotarpį.

5 STRAIPSNIS

Finansiniai aspektai

1. Apsikeitimas Dalyvių delegacijų vizitais bus vykdomas remiantis abipusiškumo principu ir atsižvelgiant į tokias nuostatas:

L. L. A

- a) siunčiančioji Dalyvė iš savų lėšų apmoka tarptautinio transportavimo išlaidas, taip pat visas kitas, išskyrus tas, kurias apmoka priimančioji Dalyvė.
  - b) priimančioji Dalyvė apmoka apgyvendinimo ir maitinimo išlaidas, transportavimo išlaidas pagal vizito programą, taip pat medicininės pagalbos neatidėliotinais atvejais išlaidas;
2. Išlaidos, susijusios su delegacijos, kurioje yra daugiau kaip 10 žmonių, apmokamos pagal atskirą susitarimą.

6 STRAIPSNIS

Įslaptintos informacijos apsauga

Įslaptintos informacijos apsauga, kuria bus pasikeista tarp Dalyvių, turi būti reglamentuojama pagal abipusės įslaptintos informacijos apsaugos sutartį, sudarytą tarp Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir Portugalijos Respublikos Vyriausybės.

7 STRAIPSNIS

Ginčų sprendimas

Visi ginčai dėl šio Tarpusavio supratimo memorandumo aiškinimo ar jo nuostatų įgyvendinimo sprendžiami kaip įmanoma skubiau Dalyvių abipusių konsultacijų ir derybų keliu.

8 STRAIPSNIS

Dalyvių įsipareigojimai pagal kitus tarptautinių susitarimus

Šis Tarpusavio supratimo memorandumas nedaro įtakos kiekvienoje iš Šalių galiojantiems kitiems tarptautiniams susitarimams, kurių šalimis jos taip pat yra, ir jis nėra nukreiptas prieš kitų valstybių saugumą ir teritorinį vientisumą.

9 STRAIPSNIS

Papildymai ir pakeitimai

1. Kiekviena Dalyvė, bet kuriuo metu, gali raštu pasiūlyti šio Tarpusavio supratimo memorandumo pataisas bei pakeitimus.
2. Suderintos pataisos ir pakeitimai yra neatskiriama šio Tarpusavio supratimo memorandumo dalimi ir įsigalioja pagal šio Tarpusavio supratimo memorandumo 10 straipsnio nuostatas.

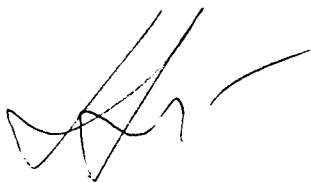
10 STRAIPSNIS
Galiojimas ir nutraukimas

1. Šis Tarpusavio supratimo memorandumas yra sudarytas neapibrėžtam laikotarpiui ir įsigalioja nuo jo pasirašymo dienos.
2. Bet kuri Dalyvė gali nutraukti šį Tarpusavio supratimo memorandumą mažiausiai prieš šešis mėnesius raštu pranešusi kitai Dalyvei apie savo ketinimą jį nutraukti.

Pasirašyta Briuselyje 2002 m. birželio 6 d. dviem originalo egzemplioriais lietuvių, portugalų ir anglų kalbomis, visiems tekstams turint vienodą galią.

Skirtingo Tarpusavio supratimo memorandumo nuostatų interpretavimo ar taikymo atveju pirmenybė teikiama angliškam tekstui.

Lietuvos Respublikos
Krašto apsaugos ministerijos vardu

Linas Linkevičius
Krašto apsaugos ministras

Portugalijos Respublikos
Krašto apsaugos ministerijos vardu

Paulo Sacadura Cabral Portas
Krašto apsaugos ministras

MEMORANDUM OF UNDERSTANDING

BETWEEN THE

MINISTRY OF NATIONAL DEFENCE

OF THE REPUBLIC OF LITHUANIA

AND THE

MINISTRY OF NATIONAL DEFENCE

OF THE PORTUGUESE REPUBLIC

ON CO-OPERATION IN DEFENCE MATTERS

L.L. A.

**MEMORANDUM OF UNDERSTANDING
BETWEEN THE
MINISTRY OF NATIONAL DEFENCE
OF THE REPUBLIC OF LITHUANIA
AND THE
MINISTRY OF NATIONAL DEFENCE
OF THE PORTUGUESE REPUBLIC**

ON CO-OPERATION IN DEFENCE MATTERS

The Ministry of National Defence of the Republic of Lithuania and the Ministry of National Defence of the Portuguese Republic, hereinafter referred to as "the Participants",

- Considering the North Atlantic Treaty Organisation as a pillar of security and stability,
- Actively supporting the Partnership for Peace Programme,
- Reaffirming their devotion to the aims and principles of the United Nations Charter,
- Recalling that the aims and principles of the Paris Charter for a New Europe provide a new dimension to the relations between European countries,
- Expressing shared interest in the bilateral co-operation leading to a future integration of the Republic of Lithuania into the transatlantic security institutions,

11 A

Have agreed as follows:

SECTION 1 PURPOSE

The purpose of the present Memorandum of Understanding is to provide a framework for co-operation between the Participants in defence matters within the limits of their national competencies.

SECTION 2 AREAS OF CO-OPERATION

1. The co-operation between the Participants will be developed in the following areas:
  - a) Defence and security policy;
  - b) Defence and military legislation;
  - c) Arms control and disarmament;
  - d) Planning and budgeting;
  - e) Military history, publications and museums;
  - f) Peacesupport, search and rescue and humanitarian operations;
  - g) Armed forces organisation, within the fields of personnel, administration and logistics;
  - h) Environmental issues and pollution control within military facilities.

L. L. A.

2. The areas mentioned above could be extended or limited by written consent of the Participants.
3. In order to fulfil the provisions of this Memorandum of Understanding and to implement the co-operation in the areas mentioned in this Section, the Participants may conclude specific arrangements or protocols.

SECTION 3 WAYS OF CO-OPERATION

The co-operation between the Participants will be implemented in the following ways:

- a) Common activities within the Partnership for Peace Programme;
- b) Official and working visits of delegations headed by high representatives of the Participants;
- c) Exchange of experience between experts of the Participants in defence areas;
- d) Exchange of observers to military exercises;
- e) Exchange of technical, technological and industrial information and use of their capacities in areas of mutual interest, according to the national regulations of the Participants;
- f) Meetings of representatives of military institutions;
- g) Exchange of lecturers and attendance to courses, seminars and symposiums organised by the Participants.

L.L. A.

SECTION 4
JOINT COMMISSION

1. In order to implement the provisions of this Memorandum of Understanding, the Participants may establish a Joint Commission in bilateral co-operation, henceforth called Commission.
2. The Commission will meet as a rule once a year, alternatively in the Republic of Lithuania and in the Portuguese Republic, and it will be chaired by the chiefs of both delegations.
3. The Commission meeting's agenda will be defined by mutual agreement well in advance, at least one month prior to the meeting.
4. According with the provisions of this Memorandum of Understanding, the Participants undertake the commitment to conceive an annual co-operation programme, in terms to be established by the Commission.

SECTION 5
FINANCIAL ASPECTS

1. The exchange of delegations of the Participants will be made on the basis of reciprocity and with regard to the following provisions:
  - a) The Sending Participant will bear the expenses for international transportation, and also those related with daily allowance and other expenditures;

L.L. A.

- b) The Receiving Participant will bear the expenses for accommodation and food, transportation on its own territory, catering at the place of activity, as well as basic medical services in emergency cases.
2. If a delegation consists of more than 10 persons, a separate arrangement concerning financial expenses will be concluded.

SECTION 6

SECURITY OF CLASSIFIED INFORMATION

The security of classified information which would be exchanged between the Participants shall be regulated by a *security agreement on reciprocal protection of classified information* concluded between the Government of the Republic of Lithuania and the Government of the Portuguese Republic.

SECTION 7

SETTLEMENT OF DISPUTES

Any dispute regarding the interpretation or the implementation of the provisions of this Memorandum of Understanding will be settled between the Participants, as soon as possible, through consultations and negotiations between the Participants.

L.L.A.

SECTION 8
COMMITMENTS OF THE PARTICIPANTS
ACCORDING TO OTHER INTERNATIONAL AGREEMENTS

This Memorandum of Understanding will not affect the commitments resulting for each Participant from other international agreements in which they are also engaged, and it's not directed against the security and territorial integrity of other States.

SECTION 9
AMENDMENTS AND CHANGES

1. Each Participant may propose, by written, amendments or changes to this Memorandum of Understanding at any time.
2. The agreed amendments or changes are an integral part of this Memorandum of Understanding and shall come into force according to the provisions settled in Section 10.

SECTION 10
ENTRY INTO FORCE AND TERMINATION

1. This Memorandum of Understanding will enter into force on the date of its signature and for indefinite period.

L.L.

2. Either Participant may terminate this Memorandum of Understanding, by written notification of that intention to the other Participant with six (6) months notice.

Signed in duplicate, in Brussels, on the 6th of June of 2002, in Lithuanian, Portuguese, and English, each version being equally authentic.

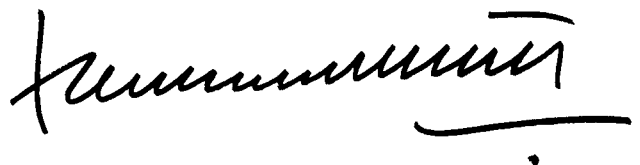
In case of differences in the interpretation of this Memorandum of Understanding the English version will prevail.

For the Ministry of National Defence
of the Republic of Lithuania

The Minister of National Defence
Linas Linkevicius

For the Ministry of National Defence
of the Portuguese Republic

The Minister of State and National Defence
Paulo Sacadura Cabral Portas